

Aleg. 657

Sprawozdanie

Komisji prawniczej o petycyi Zarządu głównego Towarzystwa Kółek rolniczych
w sprawie reformy ksiąg gruntowych.

Wysoki Sejmie!

Petycyja Zarządu głównego Towarzystwa Kółek rolniczych jest wyrazem powszechnie odczuwanej potrzeby. Niezgodność stanu faktycznego z księgami gruntowymi jest złem, wywołującym dotkliwe szkody dla ludności i wielką niepewność w obrocie. Reforma w tym kierunku staje się wskutek tego coraz naglejszą.

Komisya nie rozporządza odpowiednim materiałem, aby ocenić, czy reforma ma odnosić się tylko do przyszłości, t. j. czy ma mieć na celu tylko udoskonalenie ustawodawstwa, czy także i do przeszłości, t. j. czy usunięcie braków nie da się już przeprowadzić na podstawie obecnych ksiąg i czy nie okaże się potrzeba założenia nowych. Komisya wstrzymuje się wskutek tego od wypowiedzenia zdania co do tej ostatniej alternatywy, ale za to tem silniej akcentuje potrzebę takiej reformy ustawodawstwa, któraby jak najskuteczniej położyła tamę coraz to bardziej rozszerzającej się niezgodności między stanem faktycznym a hipotecznym.

Reforma musi objąć tedy ustawę z r. 1874 o wewnętrznym urządzeniu ksiąg gruntowych, jak i ustawę z r. 1871 o ustaleniu ksiąg. W pierwszym kierunku legislatura należy do Sejmu, w drugim do Rady państwa. Komisya modyfikuje odpowiednio to tego pierwszy punkt petycyi, domagającej się, by cała reforma przysłała przed Sejm.

Co do innych punktów petycyi, to Komisya nie zamieszcza ich między swoimi wnioskami bądź z tego powodu, że poruszone w nich sprawy (powiększenie personalu sędziowskiego, ustanowienie przy sądach geometrów, zmiana ustawy z d. 5. czerwca r. 1890 l. 109. d. u. p.) już przez Sejm zostały załatwione, bądź z tego powodu, że wobec braku danych potrzebnych do ocenięcia, jak głęboko powinna pójść reforma, niepodobna także postawić merytorycznych wytycznych dla tej reformy.

Z tych względów Komisya prawnicza wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Rząd, by jak najrychlej przystąpił we właściwej drodze do reformy ustawodawstwa o księgach gruntowych.

Przewodniczący:

Dr. Wł. Czaykowski.

Sprawozdawca:

Jaworski.

